

FUNDACJA BIURO INICJATYW SPOŁECZNYCH

OCENA JAKOŚCI WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W GMINIE KRZESZOWICE

SPRAWOZDANIE ZE SPOTKANIA dn. 20.06.2017

OCENA JAKOŚCI WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W GMINIE KRZESZOWICE sprawozdanie ze spotkania

Sprawozdanie jest zapisem przebiegu spotkania przedstawicieli samorządu z przedstawicielami organizacji pozarządowych, które odbyło się 20 czerwca 2017r. w Urzędzie Miejskim w Krzeszowicach. Spotkanie zostało zorganizowane w ramach projektu Małopolskiego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej i miało na celu ocenę jakości współpracy między samorządem a organizacjami pozarządowymi w gminie Krzeszowice. Na terenie gminy Krzeszowice zarejestrowanych jest około 100 organizacji pozarządowych, z czego 80 w sposób powtarzalny współpracuje w formie finansowej lub pozafinansowej z samorządem. W spotkaniu wzięło udział 29 przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz 3 przedstawicieli samorządu.

Współpraca samorządu i organizacji pozarządowych oceniania była na trzech różnych płaszczyznach dotyczących kolejno: 1) tworzenia polityk publicznych, 2) realizacji polityk publicznych, 3) infrastruktury współpracy. Spotkanie podzielone zostało na 3 części. Każda z części dotyczyła oceny osobnej płaszczyzny współpracy:

Część 1. Ocena współpracy w tworzeniu lokalnych polityk publicznych

Część 2. Ocena współpracy przy realizacji zadań publicznych

Część 3. Ocena infrastruktury współpracy

Każda z części spotkania przebiegała według następującego schematu:

1. zaprezentowanie podstawowych danych i faktów związanych z daną płaszczyzną
2. zaprezentowanie wyników ankiety przeprowadzonej wśród organizacji pozarządowych
3. dyskusja (wymiana opinii, ustalenie konsensusu, różnic w ocenie współpracy, rekomendacji)
4. podsumowanie dyskusji

CZĘŚĆ 1. OCENA WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH PRZY TWORZENIU LOKALNYCH POLITYK PUBLICZNYCH

*Lokalne polityki publiczne to działania podejmowane przez samorząd w celu zaspokajania potrzeb jego mieszkańców (np. bezpieczeństwa, opieki społecznej, środowiska, zatrudnienia). Jest to podstawowe pole współdziałania organizacji i lokalnej administracji. Celem pierwszej części dyskusji była ocena na ile i w jaki sposób samorząd i organizacje współpracują ze sobą w momencie tworzenia polityk, przygotowywania strategii, programów, innych dokumentów. W dyskusji oceniano: (1) **istniejący sposób komunikacji** między samorządem a organizacjami (czy jest skuteczny, sprawny, zadowalający?), (2) **współpracę w zakresie opiniowania projektów uchwał i innych dokumentów** (m.in. w jaki sposób organizacje są zapraszane do udziału w konsultacjach społecznych i jak te konsultacje przebiegają?).*

KOMUNIKACJA MIĘDZY SAMORZĄDEM A ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Urząd Miejski w Krzeszowicach informuje organizacje pozarządowe o ważnych dla nich sprawach drogą mailową, telefonicznie, zamieszczając informacje na stronie internetowej gminy oraz na fanpage'u miasta Krzeszowice na portalu społecznościowym www.facebook.com. Samorząd dysponuje aktualną bazą teleadresową organizacji pozarządowych działających w gminie - baza jest uaktualniana co roku w trakcie organizowanego przez samorząd Forum Organizacji Pozarządowych za pośrednictwem ankiety. Organizacje mogą też dopisywać się do bazy w ciągu roku wysyłając swoje dane na adres mailowy urzędu podany na stronie. Dwie organizacje zgłosiły, że nie otrzymują maili i nie ma ich w bazie. To wywołało dyskusje na temat aktualizacji danych w bazie – szczególnie w związku z nowymi organizacjami, których nie ma w bazie, i które nie wiedzą jak się do niej dopisać. W trakcie dyskusji uzgodniono, że warto na stałe umieścić ankietę dotyczącą aktualizacji danych na stronie gminy, aby nowe organizacje wiedziały, że mogą się w ten sposób dopisać do bazy NGO działających w Krzeszowicach. Przedstawiciele samorządu rozważają także w najbliższym czasie wprowadzenie nowych kanałów komunikacji np. smsów – obecnie to rozwiązanie jest testowane.

W ocenie uczestników spotkania istniejący sposób komunikacji samorządu z organizacjami pozarządowymi jest skuteczny – istotne informacje docierają na czas, nie zgłaszano większych zastrzeżeń co do formy i sposobu komunikacji. Wskazywano jedynie na ogólny problem narastającej liczby maili otrzymywanych przez organizacje oraz wynikającą z niego trudność w odnalezieniu ważnych informacji. Sugerowano, aby szczególnie istotne maile oznaczać w tytule jako ważne. Podkreślano także, że kontakt telefoniczny jest skuteczniejszą formą komunikacji niż email, jednak z uwagi na dużą liczbę organizacji pozarządowych nie może stanowić podstawowego sposobu komunikacji. Wyrażono także potrzebę większej selekcji informacji – część organizacji chciałaby otrzymywać tylko te informacje, które są powiązane z ich obszarem działalności. W trakcie dyskusji pojawiły się też głosy krytyczne dotyczące strony internetowej gminy. Przedstawiciele organizacji pozarządowych zgłaszali, że brakuje im specjalnej zakładki dedykowanej organizacjom pozarządowym. Informacje

dotyczące NGO pojawiają się w aktualnościach i często trudno je wyłapać lub ponownie do nich wrócić po jakimś czasie. Zdaniem części osób obecna strona jest za mało przejrzysta i wymaga usprawnienia. Przedstawiciele samorządu tłumaczyli, że kiedyś strona była zorganizowana według zasady trzech kroków (aby można było w jak najmniejszej liczbie kliknięć dojść ze strony głównej do najważniejszych informacji), jednak z powodu odgórnie narzuconych wymogów musiano dostosować stronę do potrzeb osób niepełnosprawnych i w związku z tym spadła jej funkcjonalność i przejrzystość. W trakcie dyskusji nie ustalono czy będzie możliwe usprawnienie funkcjonalności strony.

Przedstawiciele samorządu zwrócili także uwagę na problem jednostronnej komunikacji mailowej- wskazywali, że bardzo niewielka liczba organizacji odpowiada na zaproszenia oraz zapytania wysyłane drogą mailową. Organizacje wskazywały, że często informacje wysyłane na tzw. główny email organizacji nie trafiają do osób odpowiedzialnych w organizacji za współpracę z samorządem. W tej sytuacji warto byłoby zastanowić się wspólnie nad usprawnieniem komunikacji mailowej i wypracowaniem skuteczniejszego rozwiązania.

WSPÓŁPRACA SAMORZĄDU I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W ZAKRESIE OPINIOWANIA PROJEKTÓW UCHWAŁ

Ważnym elementem współpracy w zakresie tworzenia polityk publicznych jest udział organizacji pozarządowych w konsultacjach dokumentów strategicznych i planistycznych gminy. Z uzyskanych danych oraz przeprowadzonej dyskusji wynika, że około 1/3 organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Krzeszowice uczestniczy w konsultacjach. Samorząd zaprasza organizacje do udziału w konsultacjach większości ważnych programów takich jak np. Program Rewitalizacji, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych czy Roczny Program Współpracy Gminy Krzeszowice z Organizacjami Pozarządowymi. Informacje o konsultacjach wysyłane są drogą mailową oraz zamieszczane na stronie gminy. Przedstawiciele samorządu obecni na spotkaniu zachęcali organizacje do czynniejszego udziału w konsultacjach. Ich zdaniem liczba organizacji biorących udział w konsultacjach nie jest obecnie wystarczająca. Podkreślano znaczenie opinii organizacji na etapie zarówno diagnozowania problemów jak i tworzenia konkretnych rozwiązań szczególnie w przypadku wieloletnich programów strategicznych, które określają ramy funkcjonowania dla wszystkich na lata, a po ich przyjęciu trudno je zmienić. Większość osób obecnych na spotkaniu nie uczestniczyła dotąd w konsultacjach, ale jednocześnie deklarowała zainteresowanie takim udziałem w przyszłości. Najbardziej preferowaną formą konsultacji według przedstawicieli organizacji jest spotkanie. Pojawiły się też głosy, aby uwagi do konsultowanych programów można było składać elektronicznie - mailowo lub za pomocą forum/strony internetowej poświęconej konsultacjom.

Większość osób obecnych na spotkaniu zadeklarowała, że zna zapisy Roczno Programu Współpracy gminy Krzeszowice z organizacjami pozarządowymi, jednak nie uczestniczyła w jego konsultacjach. Podobnie przedstawiają się wyniki ankiety przeprowadzonej online wśród krzeszowickich organizacji pozarządowych. 50% organizacji, które wzięły udział w ankiecie zadeklarowała, że zna zapisy Roczno Programu Współpracy, ale tylko 1/3

wskazała, że uczestniczyła w konsultacjach Programu. Organizacje, które nie brały udziału w konsultacjach, najczęściej podawały, że nie uczestniczą w konsultacjach ponieważ nie wiedzą, że są prowadzone. Konsultacje Programu odbywają się corocznie podczas jesiennego Forum Organizacji Pozarządowych. Jak poinformował przedstawiciel samorządu informacje o Forum, konsultacjach Programu oraz sam Roczny Program Współpracy Gminy Krzeszowice z Organizacjami Pozarządowymi wysyłane są do wszystkich organizacji znajdujących się w bazie NGO przed Forum. Warto się zastanowić nad dodatkowymi usprawnieniami procesu konsultacji społecznych Programu Współpracy.

CZĘŚĆ 2. OCENA WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH PRZY REALIZACJI LOKALNYCH POLITYK PUBLICZNYCH

*Współpraca przy tworzeniu polityk publicznych powinna przekładać się na współpracę przy ich realizacji. Celem dyskusji była ocena sposobu w jaki samorząd i organizacje pozarządowe wspólnie realizują zadania publiczne w celu zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów mieszkańców. Dyskusja podzielona była na dwie części. W pierwszej części rozmawiano na temat **współpracy finansowej** (zasadach przeprowadzania konkursów, procedurach konkursowych, podziale środków), w części drugiej oceniano wsparcie jakiego udziela samorząd organizacjom na **placzyźnie pozafinansowej**.*

WSPÓŁPRACA FINANSOWA: W jaki sposób organizacje i samorząd współpracują ze sobą przy realizacji zadań publicznych w formie finansowej?

Na terenie gminy Krzeszowice działa około 100 organizacji pozarządowych. Samorząd w sposób powtarzalny współpracuje w formie finansowej z około 80 organizacjami pozarządowymi. Organizacje otrzymują wsparcie finansowe od samorządu na realizację zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert. Urząd Miasta przeznacza rocznie na współpracę z organizacjami pozarządowymi w trybie otwartych konkursów ofert średnio 750000zł. Najwięcej środków przeznaczanych jest na pomoc społeczną – na prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz na prowadzenie placówek wsparcia dziennego. Dodatkowo w 2016 wprowadzono tryb 19a tzw.: „małe granty”, w ramach którego podpisano 9 umów na łączną kwotę 19 740 zł. Wielkość i sposób podziału środków ustalana jest na podstawie liczby projektów zgłaszanych w poprzednich latach oraz pomysłów zgłaszanych w ramach konsultacji społecznych. Szczegóły współpracy finansowej między samorządem a organizacjami pozarządowymi określa Roczny Program Współpracy Gminy Krzeszowice z NGO. Organizacje mają możliwość zgłaszania uwag i wprowadzania zmian w zapisach Programu w trakcie jego konsultacji przed jego przyjęciem – jednak jak wskazali przedstawiciele samorządu – rzadko z niej korzystają.

Temat współpracy finansowej wywołał burzliwą dyskusję wśród uczestników spotkania. Przedstawiciele organizacji mieli wiele pytań dotyczących zarówno sposobu podziału

środków jak i kryteriów ich przyznawania oraz możliwości wprowadzania ewentualnych zmian. Pytano m.in. o to czy można rozszerzyć spektrum działań możliwych do dofinansowania w ramach danego obszaru; co się dzieje z niewykorzystanymi w danym obszarze środkami – czy mogą być przesunięte do innych obszarów? Przedstawiciele samorządu zwrócili uwagę, że nowe zadania można wprowadzać do Roczno Programu Współpracy w ciągu roku ale każda zmiany wymaga konsultacji Programu Współpracy, w związku z tym środki, które nie zostają wykorzystane są trudne do przeniesienia. Jeśli pula środków w danym obszarze nie zostanie wykorzystana, środki przesuwane są do trybu 19a.

Część osób krytykowała kryteria oceny projektów – w ich opinii - niejasne i wymagające lepszego dookreślenia. Przedstawiciel samorządu informował, że w roku ubiegłym dyskutowano kryteria oceny projektów podczas Forum Organizacji Pozarządowych, ale nie było zbyt dużego zainteresowania tym tematem. Również przedstawiciele samorządu mieli pytania do organizacji – pytano między innymi o to, w jaki sposób najlepiej rozdysponować dostępne środki – czy przyznawać dużo małych dotacji czy mniej większych? Przedstawiciele organizacji nie byli zgodni w tej kwestii – padały głosy za i przeciw obu rozwiązaniom. Na zakończenie tej części dyskusji przeważały głosy za pozostawieniem bieżącego rozwiązania tzn. przekazywania przez samorząd wielu małych dotacji, tak aby jak najwięcej organizacji mogło z nich skorzystać.

Podsumowując, zwracano uwagę, że zarówno kwestia kryteriów oceny projektów jak i rozdziału środków finansowych jest trudna i delikatna- każde rozwiązanie ma swoje plusy i minusy i wymaga szerokiej debaty w środowisku organizacji pozarządowych. Wskazywano na potrzebę spotkania poświęconego kwestii współpracy finansowej, wymiany doświadczeń i wypracowania wspólnych rozwiązań w tym zakresie.

W części spotkania dotyczącej współpracy finansowej dyskutowano także temat rozwoju turystycznego gminy oraz rozwoju współpracy w tym zakresie między samorządem a NGO. Zarówno przedstawiciele samorządu jak i organizacji pozarządowych zgodzili się, że rozwój turystyczny gminy stanowi obecnie jedno z ważniejszych wyzwań stojących przed samorządem. W ich opinii potencjał turystyczny Krzeszowic i okolic nie jest obecnie wystarczająco wykorzystywany. Wskazywano na potrzebę silniejszej i skuteczniejszej promocji atrakcji turystycznych gminy oraz rozbudowania istniejącej oferty turystycznej. Przedstawiciele organizacji wyrazili chęć czynnego zaangażowania się w działania promocyjne gminy. Władze gminy również widzą pole do współpracy z organizacjami pozarządowymi na tym polu - pewne wspólne działania zostały już zainicjowane np. wytyczanie ścieżek rowerowych. Samorząd jednak zwracał uwagę, że aby organizacje mogły być partnerem samorządu w działaniach promocyjno-rozwojowych, powinny mieć możliwość zatrudniania pracowników i rozliczeń w ramach działalności odpłatnej lub gospodarczej. Część organizacji była otwarta na podjęcie tego typu działalności związanej z turystyką, jednak na spotkaniu nie padły konkretne propozycje współpracy. Z kolei z przeprowadzonej ankiety wynika, że 40% organizacji na ten moment deklaruje

zainteresowanie podjęciem działalności odpłatnej lub gospodarczej. Ustalono, że należy zorganizować specjalne spotkanie w celu omówienia możliwości współpracy w zakresie promocji i turystycznego rozwoju gminy.

WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA: W jaki sposób organizacje i samorząd współpracują ze sobą przy realizacji zadań publicznych w formie pozafinansowej?

Przedstawiciele organizacji obecni na spotkaniu nie zgłosili zastrzeżeń co do współpracy pozafinansowej. W ich ocenie współpraca w tym zakresie przebiega sprawnie i bezproblemowo. Nieco bardziej krytyczny stosunek do współpracy pozafinansowej miały organizacje biorące udział w ankiecie. Na pytanie: „Jak Pan(-i) ocenia sposób, w jaki samorząd pozafinansowo wspiera organizacje poprzez udostępnianie swoich lokali i pomieszczeń na potrzeby realizowanych przez nie działań?” 50% organizacji udzieliło odpowiedzi: „dobrze”, „bardzo dobrze”, 30% organizacji udzieliło odpowiedzi pośredniej „ani dobrze ani źle”, a 20% wystawiło ocenę negatywną.

Jednym z aspektów współpracy pozafinansowej jest wspólne realizowanie tzw. projektów partnerskich, dzięki którym organizacje we współpracy z samorządem mogą pozyskiwać środki ze źródeł zewnętrznych. Zarówno organizacje jak i przedstawiciele samorządu są otwarci na współpracę w tym zakresie. Wskazywano, że w przeszłości zdarzały się przypadki wspólnego realizowania działań (np. realizacja działań organizacji we współpracy z Centrum Kultury), jednak nie realizowano projektów partnerskich.

CZĘŚĆ 3. OCENA INFRASTRUKTURY WSPÓŁPRACY MIĘDZY SAMORZĄDEM A ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI- tworzenie warunków do współpracy i aktywności organizacji

Po to, aby współpraca przy tworzeniu i wdrażaniu polityk publicznych była w ogóle możliwa, muszą istnieć ku temu warunki. Na tym polu odpowiedzialność spoczywa głównie na samorządzie, który powinien te warunki kreować, sprzyjając samoorganizacji obywateli, wspierając współdziałanie i integrację środowisk pozarządowych. Celem dyskusji była ocena wsparcia jakiego udziela samorząd organizacjom w zakresie ich rozwoju i integracji.

Samorząd wspiera współpracę pomiędzy organizacjami oraz ich działania organizując co roku Forum Organizacji Pozarządowych, które odbywa się we wrześniu. Do udziału w Forum zapraszane są wszystkie organizacje. Forum Organizacji Pozarządowych daje organizacjom możliwość poznania się i wymiany doświadczeń. W trakcie Forum omawiany i konsultowany jest także Roczny Program Współpracy Gminy Krzeszowice i Organizacji Pozarządowych.

Samorząd, w ograniczonym zakresie wspiera organizacje w zakresie ich rozwoju - organizacje mają dostęp do prawnika i mogą skorzystać z porad prawnych. W trakcie spotkania przedstawiciele samorządu pytali organizacje o ich potrzeby edukacyjne - samorząd rozważa rozszerzenie zakresu wsparcia dla organizacji w tym zakresie. Z przeprowadzonej dyskusji

wynikało, że organizacje są zainteresowane udziałem w różnego typu szkoleniach, zarówno dotyczących sposobów pozyskiwania środków poza konkursami, jak również dotyczących rozwoju tzw.: miękkich kompetencji tj. sposobu aktywizowania współpracowników, pozyskiwania nowych osób do współpracy w organizacji, budowania zespołu itp. Organizacje wskazywały, że borykają się z deficytem członków i problemem aktywizacji obecnych. Zgłoszono także potrzebę zorganizowania szkoleń dla młodych organizacji, dzięki którym organizacje te miałyby możliwość zapoznania się z głównymi zasadami funkcjonowania organizacji, współpracy z samorządem i innymi organizacjami oraz możliwościami jakie ta współpraca daje. Sugerowano, aby przygotować ankietę, w której mogliby wyrazić swoje potrzeby szkoleniowe.

Organizacje obecne na spotkaniu wskazywały na potrzebę większej integracji środowiska pozarządowego oraz rozszerzenia zakresu współpracy z samorządem. Rozmawiano również o pomysł powołania rady działalności pożytku publicznego - większość głosów wspierała jednak pomysł na współpracę w szerokim gronie organizacji. Powstał także pomysł organizacji regularnych spotkań integracyjnych, umożliwiających lepsze poznanie się i przedyskutowanie istniejących problemów w spokojnej, nieformalnej atmosferze.

REKOMENDACJE DLA SAMORZĄDU:

- Utworzenie zakładki na stronie gminy przeznaczonej dla organizacji pozarządowych lub osobnej strony internetowej umożliwiającej lepszy przepływ informacji między organizacjami i samorządem, usprawnienie istniejącej strony internetowej gminy, utworzenie profilu/grupy dla NGO na portalu społecznościowym www.facebook.com.
- Wypracowanie we współpracy z organizacjami pozarządowymi skuteczniejszego sposobu komunikacji drogą mailową, tak aby ważne informacje i zaproszenia do udziału w konsultacjach i innych działaniach samorządu docierały do odpowiednich osób.

Komentarz Urzędu Miejskiego:

Na stronie internetowej Gminy (zakładka Gmina – Organizacje pozarządowe – Programy – Druki do pobrania) jest dostępny w wersji edytowalnej formularz „ANKIETA DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE GMINY KRZESZOWICE”, po wypełnieniu którego i wysłaniu do Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach organizacja zostaje dopisana do bazy organizacji pozarządowych. Organizacje znajdujące się w wykazie NGO działających w Gminie Krzeszowice otrzymują na bieżąco informacje dotyczące trzeciego sektora. Tematyka informacji jest szersza niż tylko współpraca Gminy Krzeszowice z NGO. Podajemy w e-mailach informacje napływające do Urzędu Miejskiego od innych podmiotów – administracji publicznej, NGO służących pomocą innym organizacjom, szkoleniach, konferencjach itp. Ważna jest aktualizacja danych, uzależniona od organizacji pozarządowych, oraz wpisywanie właściwych adresów e-mailowych. Nie ma przeszkód aby jedna organizacja wskazała kilka adresów poczty elektronicznej, co zapobiegnie problemom z nie otrzymywaniem informacji z Urzędu Miejskiego. Zgodnie z ustaleniami ze spotkania, zachęcamy do uzupełnienia bazy danych teleadresowych i ich aktualizacji na bieżąco.

Przeprowadzając konsultacje rocznych Programów Współpracy ... Urząd Miejski wysyła do NGO znajdujących się w bazie teleadresowej projekt Programu, zaproszenie na Forum Współpracy Gminy z NGO oraz edytowalną wersję druku zgłaszania uwag do Programu Współpracy.

- Podejmowanie przez samorząd działań służących zwiększeniu zainteresowania i udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w konsultacjach społecznych polityk i ważnych dokumentów strategicznych, między innymi poprzez:
  - prowadzenie działań edukacyjnych zwiększających świadomość roli organizacji pozarządowych w procesach konsultacyjnych,
  - różnicowanie metod prowadzenia konsultacji, np. konsultowanie wybranych zagadnień z programów, które mogą być interesujące dla NGO, a nie całych dokumentów,
  - włączanie organizacji w proces konsultacji na jak najwcześniejszym etapie pracy nad dokumentami (na wczesnym etapie tworzenia założeń dokumentu)
- Zorganizowanie spotkania konsultacyjnego przedstawicieli samorządu z organizacjami pozarządowymi, dotyczącego współpracy finansowej. Spotkanie powinno mieć na celu wypracowanie wspólnych rozwiązań w tym zakresie oraz konsultacji między innymi . sposobu podziału środków oraz kryteriów oceny projektów). Ważne jest umożliwienie aktywnego udziału szerokiego grona organizacji w debacie.

Komentarz Urzędu Miejskiego:

Podczas ubiegłorocznego Forum Organizacji Pozarządowych, w czasie konsultowania projektu „Programu Współpracy ... na rok 2017” wobec zgłoszenia problemu wątpliwości do kryteriów oceny zgłaszanych projektów organizacje pozarządowe zostały poproszone o zaproponowanie innych kryteriów lub modyfikacji istniejących. W terminie konsultacji żadna propozycja do Urzędu Miejskiego nie wpłynęła.

Odpowiadając na potrzeby zgłoszone na spotkaniu, we wrześniu br. planujemy zorganizowanie spotkania konsultacyjnego, poświęconego współpracy finansowej, w szczególności kwestii kryteriów oceny składanych ofert oraz kwot dotacji. Zachęcamy do udziału w tym spotkaniu. Będzie to spotkanie o roboczym charakterze, poprzedzające przygotowania „Programu Współpracy ... na rok 2018”.

- Zwiększenie aktywności samorządu w zakresie wspierania współpracy między organizacjami pozarządowymi oraz rozbudowanie oferty edukacyjnej dla organizacji; organizowanie regularnych spotkań integracyjnych (przy współpracy z NGO), opracowanie ankiety badającej potrzeby szkoleniowe organizacji.

Komentarz Urzędu Miejskiego:

Odpowiadając na potrzeby zgłaszane na spotkaniu, dotyczące oferty edukacyjnej dla organizacji pozarządowych, zostanie przygotowana ankieta badania potrzeb szkoleniowych i rozestana do Państwa.

Podejmiemy również działania w celu zorganizowania szkolenia poświęconego kwestii rozliczania dotacji oraz zasad realizacji umowy.

- Rozbudowanie współpracy samorządu z NGO w zakresie zarówno w zakresie rozwoju oferty turystycznej gminy jak i jej promocji– identyfikacja i wypracowanie konkretnych rozwiązań. Zaproszenie organizacji do udziału w procesie opracowania planu, zorganizowanie spotkania inicjującego proces.

Komentarz Urzędu Miejskiego:

Traktując obszar turystyki jako istotny do zagospodarowania przez aktywność organizacji pozarządowych w ramach współpracy Gminy Krzeszowice z trzecim sektorem w Programach na lata 2016 i 2017 zwiększona została kwota przewidziana na obszar „Turystyka”. Wzrost był znaczący z 5 tys. zł w 2015 roku do 12 tys. zł w roku 2016 i 2017.

Licząc na współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwoju turystyki, planujemy zorganizowanie spotkania dla osób zainteresowanych tym tematem. Celem spotkania będzie wypracowanie konkretnych pomysłów na dodatkową ofertę turystyczną oraz zaplanowanie dalszych działań w tym zakresie.

- Rozwój współpracy w zakresie realizowania projektów partnerskich organizacji pozarządowych (ofert wspólnych) oraz projektów o opartych współpracę samorządu z organizacjami pozarządowymi, w celu wspólnego aplikowania o zewnętrzne źródła finansowania. Zainicjowanie przez samorząd działań w tym kierunku (w tym określenie zasad współpracy).

Komentarz Urzędu Miejskiego:

Uznając wagę rozwoju współpracy lokalnej międzysektorowej, rozważamy przygotowanie rozwiązań zachęcających do takiej współpracy. Wśród rozważanych możliwości zachęty będziemy proponować organizacjom pozarządowym lepszą punktację dla projektów partnerskich w kryteriach oceny projektów realizowanych przez NGO.

W przypadku pojawienia się możliwości budżetowych rozważamy wprowadzenie konkursu na wkłady własne, w ramach którego organizacje będą mogły uzyskać dofinansowanie wkładów własnych do projektów dotowanych z zewnętrznych, spoza gminnych źródeł.

REKOMENDACJE DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH:

- Większe zaangażowanie i włączenie się w proces komunikacji z samorządem; odpowiadanie na zaproszenia i informacje wysyłane drogą mailową, informowanie przedstawicieli samorządu o swoich działaniach, potrzebach.
- Większe zaangażowanie w proces konsultacji oraz udział w konsultacjach dokumentów strategicznych gminy; wyjście z inicjatywą zmian, zgłaszanie własnych pomysłów na realizację zadań publicznych.
- Inicjowanie działań integracyjnych środowiska pozarządowego oraz integracji przedstawicieli samorządu i przedstawicieli organizacji pozarządowych.